

การพัฒนาแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

The Development of a Strategic Management Model to Enhance the Educational Quality of Schools under the Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Office 2

กรรศิญา ปัทมาวิไล¹, นพรัตน์ ชัยเรือง² และ วีระยุทธ ชาทะกานจน์³
Kansiya Pattamavilai¹, Nopparat Chairueng² and Werayut Chatakan³

Received: 27 December 2025; Revised: 17 February 2026; Accepted: 18 February 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และ 3) เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด คือ 1) แบบสอบถามเพื่อสำรวจสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น 2) การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึก และ 3) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และ สถิติอ้างอิง (ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น: PNI) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการบริหารเชิงกลยุทธ์และคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่มีความต้องการที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ทำให้เกิดช่องว่างสูง 2. ได้ "รูปแบบ FIEI Model" ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 ด้าน คือ การมีส่วนร่วม การบริหารเชิงกลยุทธ์ และการสร้างเครือข่าย และ 3. รูปแบบมีความ เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ ในการนำไปใช้ในระดับมากที่สุด รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา (FIEI Model) ซึ่งเป็นแนวทางบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ที่บูรณาการการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI) โดยเฉพาะด้านการติดตามประเมินผลและคุณภาพผู้เรียน เข้ากับหลักการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย สามารถเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการ

^{1 2 3} หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช; Education Program in Educational Administration Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Corresponding Author, E-mail: kansiya1002@gmail.com

วางแผนกลยุทธ์และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพในบริบทของสถานศึกษาในพื้นที่

คำสำคัญ: การบริหารเชิงกลยุทธ์; การยกระดับคุณภาพการศึกษา; การพัฒนารูปแบบ; สถานศึกษาประถมศึกษา

Abstract

This research article aimed 1) to study the current state, desirable state, and priority needs (PNI) of strategic management for educational quality enhancement; 2) to develop a strategic management model for enhancing educational quality in schools; and 3) to examine the strategic management model. This was a Mixed Methods Research. The sample and key informants consisted of 45 school administrators and experts, selected using Quota Sampling and Purposive Sampling. The research instruments were 3 types: 1) a questionnaire to survey the current state, desirable state, and priority needs; 2) focus group discussions and in-depth interviews; and 3) an expert evaluation form for model appropriateness and feasibility. Data were analyzed using descriptive statistics (Mean, Standard Deviation) and inferential statistics (Priority Needs Index: PNI), while qualitative data were analyzed through content analysis and descriptive narration.

The research findings revealed: 1. The current state of both strategic management and educational quality was generally at a High level, but the desirable state was at the Highest level, indicating a significant gap. 2. The "FIEI Model" was successfully developed, incorporating three core principles: participation, strategic management, and networking. 3. The developed model was deemed to have the highest level of feasibility and usefulness for implementation. Core Knowledge/Finding: The strategic management model to enhance educational quality (FIEI Model) is a strategic management approach that integrates the analysis of problems and highest priority needs (PNI), particularly in the aspects of evaluation/monitoring and student quality, with the principles of participation and networking. It serves as a systematic and effective tool for administrators to plan strategies and improve educational quality within the context of local schools.

Keywords: Strategic Management; Educational Quality Enhancement; Model Development; Primary School

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยได้ดำเนินไปตามกรอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ที่มุ่งให้คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ภายใต้บริบทของโลกศตวรรษที่ 21 ที่เต็มไปด้วยความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และโลกาภิวัตน์ การศึกษาในฐานะกลไกสำคัญของการพัฒนาประเทศ จึงต้องสามารถสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ ทักษะ และสรรถนะเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ขณะเดียวกันองค์กรทางการศึกษาก็เผชิญความท้าทายด้านประสิทธิภาพการบริหารภายใต้ความซับซ้อน และการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสภาพแวดล้อม ทำให้แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ได้รับความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากเป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ วางแผน และขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญในการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยรายงานผลการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2567 พบประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน เช่น ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ เช่น การพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน และระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุด สถานศึกษาในพื้นที่ จึงจำเป็นต้องมีระบบบริหารเชิงกลยุทธ์ที่สามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหา ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

จากความจำเป็นดังกล่าว การบริหารเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ Wheelen & Hunger (2012) ซึ่งประกอบด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินผล จึงเป็นแนวทางที่มีศักยภาพในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยมุ่งสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ รวมถึงองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการพัฒนา (พินิดา ขวัญเมือง และคณะ, 2567) ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คาดว่าจะช่วยเสริมสร้างแนวทางการบริหารสถานศึกษา ให้มีความเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และสามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนและกระบวนการจัดการศึกษาได้ อีกทั้งเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการกำหนดกลยุทธ์ วางแผนพัฒนา และปรับปรุงระบบบริหารจัดการให้ตอบสนองต่อเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการและความคาดหวังของสังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
3. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

บทความวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีพหุระยะ (Multiphase Mixed Methods Research) โดยใช้การวิจัยเชิงเอกสารควบคู่กับการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแนวทางหลักดำเนินการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูจำนวน 325 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ตัวแทนที่ครอบคลุมบริบทของโรงเรียนทุกขนาด และมีผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง เพื่อใช้ประกอบการให้ข้อมูลเชิงลึกและตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบรูปแบบ

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบเลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ และตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เครื่องมือผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และทดสอบความเชื่อมั่นกับกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .963 แสดงถึงความเชื่อมั่นในระดับสูงมาก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยผู้วิจัย แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ตามขั้นตอนที่กำหนด พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากนั้นตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปและระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยใช้ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI Modified) เพื่อจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนา

สรุปผลการวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI Modified) ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 1

การบริหารเชิงกลยุทธ์	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	3.65	0.66	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.27
2. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	3.67	0.61	มาก	4.63	0.49	มากที่สุด	0.26
3. ด้านการติดตามและประเมินผล	3.60	0.61	มาก	4.59	0.51	มากที่สุด	0.28
4. ด้านการทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์	3.65	0.62	มาก	4.59	0.51	มากที่สุด	0.26
โดยรวม	3.64	0.63	มาก	4.62	0.50	มากที่สุด	0.27

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์

สภาพปัจจุบันของการบริหารเชิงกลยุทธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.64, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}$ = 3.67, S.D.=0.61) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ($\bar{X}$ = 3.65, S.D.=0.66) ด้านการทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์ ($\bar{X}$ =3.65, S.D.=0.62) และด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ =3.60, S.D.=0.61) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.62, S.D.=0.50) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}$ =4.65, S.D.=0.48) รองลงมาคือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\bar{X}$ = 4.63, S.D.=0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{X}$ =4.59, S.D.=0.51) และด้านการทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์ ($\bar{X}$ = 4.59, S.D.=0.51) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์ สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวม คือ 0.27 ($PNI_{\text{modified}}=0.27$) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านการติดตามและประเมินผล มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}}=0.28$) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ($PNI_{\text{modified}}=0.27$) และด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและด้านการทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์ ($PNI_{\text{modified}}=0.26$)

จากผลการวิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อสะท้อนระดับคุณภาพในมิติต่าง ๆ อันเป็นผลลัพธ์สำคัญของการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 2

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน	3.55	0.55	มาก	4.63	0.49	มากที่สุด	0.31
2. ด้านคุณภาพการบริหารและการจัดการ	3.60	0.52	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	0.29
3. ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	3.56	0.51	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.31
โดยรวม	3.60	0.53	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด	0.30

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สภาพปัจจุบันของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$, $S.D.=0.53$) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพการบริหารและการจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.60$, $S.D.=0.52$) รองลงมาคือ ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.56$, $S.D.=0.51$) และด้านคุณภาพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.55$, $S.D.=0.55$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, $S.D.=0.49$) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพการบริหารและการจัดการ ($\bar{X}=4.65$, $S.D.=0.49$) และด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.65$, $S.D.=0.48$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X}=4.63$, $S.D.=0.49$) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวม คือ 0.30 ($PNI_{\text{modified}}=0.30$) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพของผู้เรียน และด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}}=0.31$) และด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านคุณภาพการบริหารและการจัดการ ($PNI_{\text{modified}}=0.29$)

2. พัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

พบว่า ต้นแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 การดำเนินงานประกอบด้วย 3 ขั้นตอน โดยเริ่มจากการยกร่างรูปแบบและคู่มือการบริหารเชิงกลยุทธ์ ซึ่งผู้วิจัยนำผลวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านการบริหารมาเป็นฐานในการออกแบบรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ยกระดับคุณภาพการศึกษาได้จริง รูปแบบดังกล่าวประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ (1) ชื่อรูปแบบ หลักการ และวัตถุประสงค์ ซึ่งกำหนดชื่อว่า “รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา : FIEI Model” พร้อมหลักการ 3 ประการ ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ และหลักการสร้างเครือข่าย รวมทั้งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์อย่างเป็นระบบและเพื่อสนับสนุนการนำไปใช้ยกระดับคุณภาพการศึกษา (2) กระบวนการดำเนินงานและการประเมินผลของรูปแบบ ซึ่งกำหนดองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์ 4 ด้าน รวม 35 แนวปฏิบัติ และองค์ประกอบการยกระดับคุณภาพการศึกษา 3 ด้าน รวม 34 แนวปฏิบัติ ครอบคลุมการกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การติดตามประเมินผล และการทบทวนปรับปรุงกลยุทธ์ ตลอดจนคุณภาพของผู้เรียน การบริหารและการจัดการ การจัดการเรียนการสอน และกระบวนการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารจำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ การสร้างแรงจูงใจ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (3) การประเมินผลของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย การสังเกตพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา การประเมินตนเอง และการประเมินโดยครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง และความสอดคล้องของรูปแบบกับสภาพการบริหารจริงในสถานศึกษา

ภายหลังการยกร่างรูปแบบและคู่มือการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา : FIEI Model ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบดังกล่าวเสนอผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบและคู่มือ เพื่อให้มั่นใจว่ารูปแบบมีความสมบูรณ์ สอดคล้องกับหลักวิชาการ และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ผลการประเมินปรากฏดังตารางที่ 3

รายการ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ส่วนที่ 1 ชื่อรูปแบบ	9	100	9	100
2. ส่วนที่ 2 หลักการของรูปแบบ	9	100	9	100
3. ส่วนที่ 3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	9	100	9	100
4. ส่วนที่ 4 กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบ	9	100	9	100

รายการ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
องค์ประกอบของการบริหารเชิงกลยุทธ์				
1) การกำหนดกลยุทธ์	9	100	9	100
2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	9	100	9	100
3) การติดตามและประเมินผล	9	100	9	100
4) การทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์	9	100	9	100
องค์ประกอบของคุณภาพการศึกษา				
1) คุณภาพของผู้เรียน	9	100	9	100
2) คุณภาพการบริหารและการจัดการ	9	100	9	100
3) คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	9	100	9	100
5. ส่วนที่ 5 การประเมินผลของรูปแบบ	9	100	9	100
6. ส่วนที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ	9	100	9	100

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความถูกต้อง และความเหมาะสมของคู่มือ

จากตารางพบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ร้อยละ 100 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 มีความถูกต้องและเหมาะสมทุกรายการ แต่ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับร่างรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อให้คู่มือมีความถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ตรวจสอบรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

หลังจากปรับปรุงร่างรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้นำรูปแบบไปตรวจสอบความเป็นไปได้และการนำไปใช้ประโยชน์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อประเมินความเหมาะสมเชิงปฏิบัติและความสอดคล้องกับบริบทการบริหารจริงในสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นปรากฏดังตารางที่ 4

รายการ	ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. องค์ประกอบของร่างรูปแบบ	9	100	9	100
2. ส่วนที่ 1 ชื่อรูปแบบ	9	100	9	100
3. ส่วนที่ 2 หลักการของรูปแบบ	9	100	9	100
4. ส่วนที่ 3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	9	100	9	100

รายการ	ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. ส่วนที่ 4 กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบองค์ประกอบของการบริหารเชิงกลยุทธ์	9	100	9	100
1) การกำหนดกลยุทธ์	9	100	9	100
2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	9	100	9	100
3) การติดตามและประเมินผล	9	100	9	100
4) การทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์	9	100	9	100
องค์ประกอบของคุณภาพการศึกษา				
1) คุณภาพของผู้เรียน	9	100	9	100
2) คุณภาพการบริหารและการจัดการ	9	100	9	100
3) คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	9	100	9	100
กระบวนการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์	9	100	9	100
6. ส่วนที่ 5 การประเมินผลของรูปแบบ	9	100	9	100
7. ส่วนที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ	9	100	9	100

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปได้ และการนำไปใช้ประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา

พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 100 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 มีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ทุกรายการ แต่ทั้งนี้ก็มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อการพัฒนารูปแบบให้มีความสมบูรณ์ทางวิชาการมากยิ่งขึ้น แสดงตามตารางที่ 5

ประเด็นการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ
1. FIEI Model	ปรับ model ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. คุณภาพการศึกษา ด้านคุณภาพของผู้เรียน	เนื่องจากโรงเรียนมีบริบทที่แตกต่างกัน ดังนั้นผลการทดสอบระดับชาติอาจไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ
3. เงื่อนไขความสำเร็จ	สะท้อนให้เห็นภาคีเครือข่ายอย่างชัดเจนว่ามีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

ตารางที่ 5 แสดงข้อเสนอ เหตุผล และประเด็นที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติม จากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

นำข้อเสนอ เหตุผล และประเด็นที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติม จากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา มาปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ภายหลังการรับฟังข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้บริหารสถานศึกษาและนำมาปรับปรุงรูปแบบให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือฉบับปรับปรุงและนำไปประเมินซ้ำในด้านความเป็นไปได้และการนำไปใช้

ประโยชน์ เพื่อยืนยันความเหมาะสมของคู่มือสำหรับการนำไปใช้ในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ผลการประเมินปรากฏดังตารางที่ 6

รายการ	ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ส่วนที่ 1 ชื่อรูปแบบ	9	100	9	100
2. ส่วนที่ 2 หลักการของรูปแบบ	9	100	9	100
3. ส่วนที่ 3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	9	100	9	100
4. ส่วนที่ 4 กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบ	9	100	9	100
องค์ประกอบของการบริหารเชิงกลยุทธ์				
1) การกำหนดกลยุทธ์	9	100	9	100
2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	9	100	9	100
3) การติดตามและประเมินผล	9	100	9	100
4) การทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์	9	100	9	100
องค์ประกอบของคุณภาพการศึกษา				
1) คุณภาพของผู้เรียน	9	100	9	100
2) คุณภาพการบริหารและการจัดการ	9	100	9	100
3) คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	9	100	9	100
5. ส่วนที่ 5 การประเมินผลของรูปแบบ	9	100	9	100
6. ส่วนที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ	9	100	9	100

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปได้ และการนำไปใช้ประโยชน์ของคู่มือ

พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 100 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการบริหารเชิงกลยุทธ์ สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 มีความถูกต้องและเหมาะสมทุกรายการ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาจำเป็นต้องเผชิญกับการแข่งขันด้านคุณภาพและแรงกดดันจากมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ จึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารเชิงกลยุทธ์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ Wheelen, T. L. & Hunger, J. D. (2012) ที่เน้นการวิเคราะห์บริบท การกำหนดทิศทางองค์กร การนำกลยุทธ์ไปใช้ และการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดโรงเรียนในฐานะ

องค์การแห่งการเรียนรู้ของ Senge (1990) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเชิงระบบขององค์กร นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย สันติวงษ์ (2546) ที่ชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบของการบริหารเชิงกลยุทธ์ ได้แก่ การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล มีความสำคัญโดยตรงต่อความสำเร็จของกลยุทธ์ รวมถึงงานวิจัยของ Kaufman (2018) ที่ยืนยันว่าการจัดการเชิงกลยุทธ์ช่วยเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษาภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 มีความพร้อมในการพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในทางปฏิบัติ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์บริบท การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล ทั้งนี้เพราะกระบวนการพัฒนารูปแบบอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์จากการศึกษาสภาพจริงของสถานศึกษา ควบคู่กับการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และข้อคิดเห็นจากผู้บริหาร ครู และผู้ทรงคุณวุฒิอย่างรอบด้าน จึงทำให้รูปแบบที่ได้มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง ผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ Bryson (1995) ที่เน้นการจัดกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจนถึงการประเมินความก้าวหน้า อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ ทิพน้อม.(2559) ที่พบว่า รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยสนับสนุนกระบวนการบริหาร และประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมถึงแนวคิดของ Fullan (2016) ที่เน้นว่าการพัฒนากลยุทธ์ทางการศึกษาต้องยึดบริบทของสถานศึกษาเป็นสำคัญ ดังนั้น รูปแบบที่พัฒนาขึ้นจึงมีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการยกระดับคุณภาพการศึกษาได้

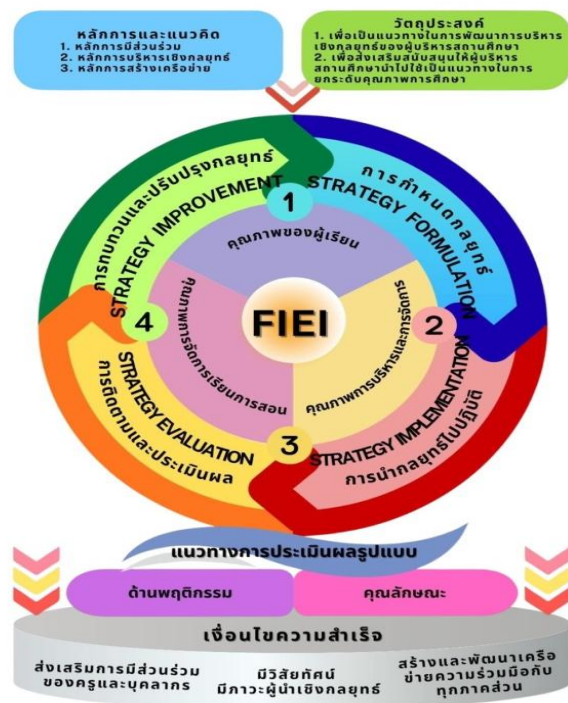
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ เพราะรูปแบบมีโครงสร้างที่ครบถ้วน ชัดเจน รองรับกระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพ PDCA และสามารถเชื่อมโยงการบริหารเชิงกลยุทธ์กับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการประเมินรูปแบบของ Stufflebeam ตามกรอบ CIPP Model ที่ให้ความสำคัญกับการพิจารณาบริบท กระบวนการ และผลผลิตของรูปแบบ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ ทิพน้อม. (2559) ที่ระบุว่า รูปแบบและคู่มือการนำไปใช้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึงงานวิจัยของ Marzano (2003) ที่สนับสนุนว่ารูปแบบการบริหารที่อาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์สามารถนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้จริง

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้และนวัตกรรมที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ การพัฒนา FIEI Model ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่สังเคราะห์ขึ้นจากข้อมูลเชิงเอกสาร ข้อมูลเชิงปริมาณจาก

แบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จนได้กรอบการบริหารสถานศึกษาที่มีความครบถ้วน และเป็นระบบครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ การติดตามและประเมินผล ตลอดจนการทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งยกระดับคุณภาพ การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ความรู้ใหม่นี้สะท้อนกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่เชื่อมโยง แนวคิดเชิงกลยุทธ์เข้ากับบริบทพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

การถ่ายทอดและการนำ FIEI Model ไปใช้ประโยชน์สามารถดำเนินการได้ในหลายมิติ ในเชิงวิชาการ รูปแบบดังกล่าวสามารถใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนางานวิจัย การจัดการเรียน การสอน และการอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูในด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ ในระดับ สถานศึกษา และชุมชนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาการบริหารงาน และการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา ขณะทีในระดับสังคมและเศรษฐกิจ FIEI Model มีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่ และสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ในเชิง นโยบาย หน่วยงานทางการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยและ FIEI Model ไปใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาระบบการบริหาร และการประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีความเป็นระบบ สอดคล้องกับ บริบทพื้นที่และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพ 1 FIEI MODEL รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

ภาพที่ 1 แสดง FIEI MODEL ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยแสดงความเชื่อมโยงขององค์ประกอบ และกระบวนการบริหารที่ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์และคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก แต่มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ส่งผลให้เกิดช่องว่างของความต้องการจำเป็น โดยเฉพาะด้านการติดตามและประเมินผล และด้านคุณภาพผู้เรียน งานวิจัยสามารถพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ “FIEI Model” ซึ่งบูรณาการหลักการมีส่วนร่วม การบริหารเชิงกลยุทธ์ และการสร้างเครือข่าย เข้ากับกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบายในการนำรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ FIEI Model ไปใช้เป็นกรอบแนวทางหลักในการส่งเสริม กำกับ และติดตามการบริหารสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีทิศทางที่ชัดเจนและเป็นระบบเดียวกัน

1.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพผู้บริหารและครูอย่างเป็นระบบ โดยใช้ FIEI Model เป็นฐานในการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การดำเนินงานตามแผน และการประเมินผล เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 หน่วยงานด้านนโยบายการศึกษาในระดับพื้นที่ ควรส่งเสริมการติดตามและประเมินผลการนำ FIEI Model ไปใช้ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงนโยบายและกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำ FIEI Model ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและบริหารจัดการสถานศึกษา โดยปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทและศักยภาพของสถานศึกษา และดำเนินการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ

2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรใช้ FIEI Model เป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินงานและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- ธงชัย สันติวงษ์. (2546). *การบริหารสู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- พนิดา ขวัญเมือง, สรัญญา แสงอัมพร และสันติ อุณจะนำ. (2567). การบริหารงานตามหลัก
กัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 1. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 8(1), 435–444.
- ศิริลักษณ์ ทิพน้อม. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารราชพฤกษ์*, 14(3),
72-79.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- Bryson, J. M. 1. (1995). *Strategic planning for public and nonprofit organizations: a
guide to strengthening and sustaining organizational achievement*. Rev. ed.
- Fullan, M. (2016). *The New Meaning of Educational Change*. 5th ed. Teachers College
Press.
- Kaufman, J. C. (2018). Finding meaning with creativity in the past, present, and future.
Perspectives on Psychological Science, 13(6), 734–749.
- Marzano, R. J. (2003). *What Works in Schools: Translating Research into Action*.
Alexandria. Association for Supervision and Curriculum Development.
- Senge, P. M. (1990). *The fifth disciplines: the art and practice of learning organization*.
London: Century Business.
- Stufflebeam, D.L. (1983) The CIPP Model for Program Evaluation. In: Madaus, F.F.,
Scriven, M. and Stufflebeam D.L., Eds., *Evaluation Models: Viewpoints on
Educational and Human Services Evaluation*, Kluwer, Norwell, 117-141.
- Wheelen, T. L. & Hunger, J. D. (2012). *Strategic Management and Business Policy:
Toward Global Sustainability*. 13th ed. London: Pearson.